אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת ריח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"א מנחם אב תרס"ט
נמען: בית הדין הספרדי ביפו, והרב יצחק ארוואץ

על גט של יהודים גורג'ים מראשון לציון: הם שייכים באופן שווה לספרדים ולאשכנזים, אבל מבינים רק רוסית, ולכן קשה למי שאינו מכיר את השפה לסדר את גיטם. על אדם שעשה 'נבלה' יש לקנא ולמחות בכוח התורה ובכוח הממשלה. הרב קוק עסוק ברפואה, אבל יבוא אם יהיה צורך.

עיקרי הדברים

- גיטין של יהודי גרוזיה - שאלת השפה.
- מחאה על עבירה חמורה.
- שיתוף פעולה עם בית הדין הספרדי.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], י"א מנ"א[2] תרס"ט[3].

שלו'[4] וברכה לכבוד ידי"נ[5] הרבנים המובהקים, כלילי פארות, והיו למאורות, חו"ר[6] בד"צ[7] דקה"ק[8] ספרדים [חכמי ורבני בית הדין של קהילת הספרדים ביפו] בעה"ק[9] יפו ת"ו[10], וביחוד כ'[11] ידי"נ הרב המופלא, וכבוד ד' מלא, יקר מחכמה ומכבוד, מהר"י[12] ארוואץ שיחל"א[13], - יתברכו ברב טוב וחיים עד העולם.

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 מנ"א - מנחם אב
3 תרס"ט - השנה תרס"ט (1908/1909)
4 שלו' - שלום
5 ידי"נ - ידיד נפשי
6 חו"ר - חכמים ורבנים
7 בד"צ - בית דין צדק
8 דקה"ק - דקהילה קדושה
9 בעה"ק - בעיר הקודש
10 ת"ו - תבנה ותכונן
11 כ' - כבוד
12 מהר"י - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות י (כגון יעקב / יצחק / יוסף / יהודה / ישראל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
13 שיחל"א - שיחיה לאורך ימים

מכתב קדשם הגיעני. ולעומת זה קבלתי ג"כ[14] מכתב מכבוד רבני בד"צ שלנו שי'[15], ע"ד[16] הג"פ[17] הגורז'י [על דבר הגט פיטורין של יהודי מגאורגיה (גורג'ים)] מראשון לציון, שאין כונתם לנגע בכל המתיחס למעכ"ת[18], אלא שקהל-קדש הגורז'ים הנם מתיחסים באופן שוה לספרדים ואשכנזים יצ"ו[19], והעיקר שאינם מכירים כ"א[20] לשון רוס, [רוסית] המוזרה לכת"ר[21] והיא לשון ארץ מולדתם של כבוד רבני בד"צ שלנו שי'. וכמובן שקשה, וכמעט מן הנמנע, לתקן כל דברי הגט מי שאינו מכיר את הלשון, שהמגרש מדבר ושומע בו. ועל כגון דא סמיכנא [סומך אני (ארמית)] על יקרת מעלתם, שתמיד נעמוד בקשרי ידידות, לעבוד עבודת הקודש, למען ד' ועמו וחבל נחלתו ת"ו.

וע"ד[22] האי גברא, אשר עשה נבלה לעבור אחדר"ג[23], [שעבר על חרם דרבנו גרשום, ונשא אשה שנייה] ראוי לקנאת ע"ז[24] קנאה גדולה, וכל אשר יעלה בידנו למחות בעושי עול אלה, ע"י[25] כח תוה"ק[26] וכח הממשלה, הננו ודאי חייבים, לגדור את הפרצה. והנני מחכה כעת על תשובת כ' רבני בד"צ שלנו הי"ו[27], אשר אקוה שיתאגדו יחד בכינוס לצדיקים. והנה אני בעניי עסוק כעת ברפואות, וגם פה לא הונח לי מטרדות שונות, דאתרא ודעלמא, [של המקום ושל העולם (ארמית)] וקשה לי לנוד כעת,

טרם הספקתי עדיין לפוש מעט, [לנוח מעט] מ"מ[28] אם יהיה הכרח לפי צורך הענין שאבא, הסכמתי בל"נ[29] שלא להשגיח על העכובים, רק שלא להניח את חיי המשפחה כדרך הפקר ח"ו[30]. ודי' יהי'[31] עוזר לנו, יושיע את עמו ויברך את נחלתו.

והנני חותם בברכה שלמה ובאה"ר[32] ונאמנה, כנה"ר[33] ונפש ידי"ע[34],

הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

14 ג"כ - גם כן
15 שי' - שיחיה
16 ע"ד - על דבר
17 הג"פ - הגאון פ... - שם אדם
18 למעכ"ת - למעלת כבוד תורתו
19 יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
20 כ"א - כי אם
21 לכת"ר - לכבוד תורתו
22 וע"ד - ועל דבר
23 אחדר"ג - על חרם דרבנו גרשום
24 ע"ז - על זה
25 ע"י - על ידי
26 תוה"ק - תורתנו הקדושה
27 הי"ו - השם יברכהו ויחייהו
28 מ"מ - מכל מקום
29 בל"נ - בלי נדר
30 ח"ו - חס ושלום
31 יהי' - יהיה
32 ובאה"ר - ובאהבה רבה
33 כנה"ר - כנפשו הרמה
34 ידי"ע - ידידו עוז